

C

Yazılım Sektöründe Telif Hakları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Yazılımlar (Bilgisayar programları), kullanıldıkları makina ve benzeri cihazlardan bağımsız olarak korunmak istendiğinde, 5846 sayılı Kanun'a göre <u>ilim-edebiyat eseri</u>olarak korunmaktadır.

Soru: Peki... Yazılımlar hiçbir şekilde **Sınai Mülkiyet Hakları** olarak korunamaz mı? **Cevap:** Eğer bir yazılım;

- Aynı zamanda bir makine veya aygıtla beraber çalışıyorsa,
- Bir makinayı veya cihazı çalıştıran bir yazılım ise veya buna bağlıysa,

o cihaz, makine veya sistemle birlikte, şartları varsa patentlenebilmektedir.

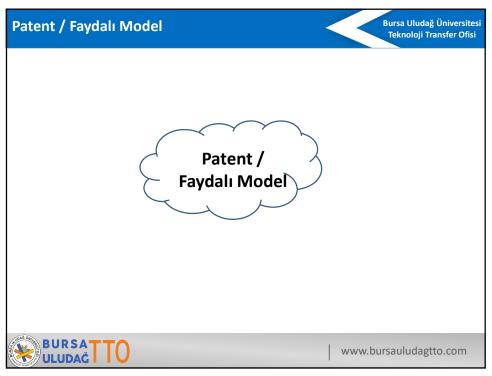
<u>Teknik bir problemi çözen yöntemi gerçekleştiren yazılım (bilgisayar programı) da şartları</u> <u>varsa patent ile korunabilmektedir.</u>

www.bursauludagtto.com

Buluş Nedir?

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Buluş ya da icat;

daha önce bulunmayan bir şeyin insan çabasıyla geliştirilmesidir.

<u>Teknik</u> bir probleme, yeni bir <u>teknik</u> çözüm getirilmesi veya bir işin gerçekleştirilmesi için önerilen yeni metotlar ya da yeni ürünlerdir.

Günlük yaşamda, bir ressamın, bir müzisyenin, bir futbolcunun tekniğinden bahsedilebilir ancak patent terminolojisindeki anlamıyla **«teknik»** günlük yaşamda kullanılan bu kavramdan farklıdır.

www.bursauludagtto.com

17

Teknik Özellik Nedir?

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Bir buluşun teknik özellik içermesi için, ulaşılan teknik etkinin değerlendirilmesinde kişinin sübjektif değerlendirmesi değil, ulaşılan sonucun açık, tartışmasız, ölçülebilir ve tekrarlanabilir bir sebep ve etkisi olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Örneğin bir gıda ürününün lezzetinin azlığı veya çokluğu, insan zihninin sübjektif bir değerlendirmesidir ve teknik özellik içermez.

Özetle patent terminoloji dahilinde teknik özellik;

- Tabiat güçlerinin, planlı bir şekilde, öngörülebilir bir sonuca ulaşmak üzere kullanılması
- Uygulanabilir olma, somut sonuç meydana getirme,
- · Kesinlik ifade etme ve tekrar edilebilir olma.

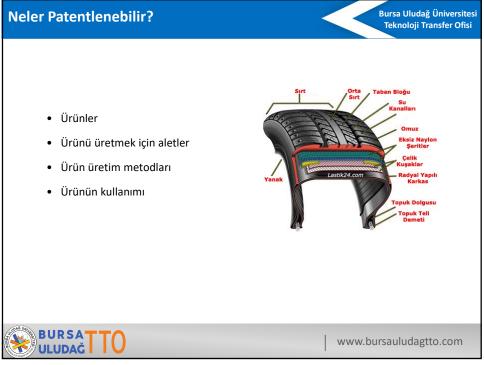

www.bursauludagtto.com

Patent Verilemeyecek Konular Patentlenebilirliğin İstisnaları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

1. Keşifler, Bilimsel teoriler ve matematik metotları

Keşif; var olan bir şeyin tanınması, farkına varılması anlamına geldiği için <u>buluş sayılmaz.</u> <u>ANCAK;</u> keşfedilen bir maddenin <u>teknik bir problemin çözümünde</u> kullanılması <u>veya</u> maddeye/doğa olayına <u>teknik bir metot uygulanarak</u> yeni bir ürün ortaya çıkarılması buluş sayılabilir.

Örnek 1: Bilinen bir alaşımın belirli bir sıcaklıkta gerçekleşen faz dönüşümünün <u>ilk</u> kez fark edilmesi bir buluş değildir. Ancak bu faz dönüşümünü kullanan bir endüstriyel proses buluş olabilir.

www.bursauludagtto.com

23

Patent Verilemeyecek Konular Patentlenebilirliğin İstisnaları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Örnek 2: Bilinen bir maddenin mekanik şoklara dayanıklı olduğunun <u>ilk kez fark</u> <u>edilmesi bir buluş değildir.</u> *Ancak,* bu maddenin demiryolu traverslerinin imal edilmesinde kullanımı **buluş olabilir**.

Örnek 3: Doğada mevcut bulunan ve antibiyotik etkisi olan bir mikroorganizmanın varlığını keşfetmek bir buluş değildir. Ancak, bu mikroorganizmanın, mikrobiyolojik işlemler sonucunda yalıtılması, nasıl üretileceğinin bulunması ve bunun sonucunda elde edilen ürünler buluş olabilir.

www.bursauludagtto.com

Patent Verilemeyecek Konular Patentlenebilirliğin İstisnaları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

2. Bilgisayar programları

Yazılım kodlarına doğrudan patent alınamamaktadır. ANCAK; yazılım kodları bir ALGORİTMA dahilinde yazılırsa ve bu algoritma teknik karakter içerirse (soyut kavramlar olmamalı) bilgisayar programları patentlenebilir.

- · Bir donanımın veya cihazın işlevini gerçekleştirmesi,
 - ya da
- Bir donanım veya cihazla birlikte sunulması,
 - va da
- Bir cihazın veya prosesin parçasını oluşturması durumlarında patentlenebilir.

www.bursauludagtto.com

25

Patent verilemeyecek konular Patentlenebilirliğin İstisnaları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Patentlenebilir Örnekler:

- Bilgisayar sistemi olan mutfak aleti, (bilgisayar sistemi + mutfak aleti)
- Bir aracın fren sistemini yöneten bir bilgisayar programı, (bilgisayar programı + sistem)
- Bir bilgi işlem ünitesi taşıyan röntgen cihazının barındırdığı bilgisayar programı, (bilgisayar programı + röntgen cihazı)
- Bir CNC tezgahını taşıyan yazılım (yazılım + tezgah)

Patentlenemeyen Örnekler:

 Bir mağazaya ait muhasebe programı <u>veya</u> hukuk programı (bir donanım veya cihazla birlikte sunulmadığı veya işlevini gerçekleştirmediği veya parçası olmadığı için)

www.bursauludagtto.com

Patent Verilemeyecek Konular Patentlenebilirliğin İstisnaları

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- 3. Edebiyat ve sanat eserleri, bilim eserleri, estetik niteliği olan yaratmalar
- 4. Zihni ticari ve oyun faaliyetlerine ilişkin, plan usul ve kurallar
- 5. Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi ve sunulması usulleri,

www.bursauludagtto.com

27

Buluş niteligi taşır AlviA Patent Verilmez

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

1. Kamu düzeni veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar

BURSATTO ULUDAĞ TTO

www.bursauludagtto.com

Buluş niteliği taşır AlviA

Patent Verilmez

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- 2. İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak cerrahi ve tedavi usulleri ile insan, hayvan vücudu ile ilgili teşhis usulleri
 - Usuller korunamazken bu usullerin gerçekleştirilmesine yardımcı olan ekipmanlar patentlenebilmektedir.

Örnek: Sternum kemiğinin hasta vücudunda daha az kesi açılarak kesilebilmesini sağlayan bir kesim yöntemi patentlenebilir mi?

İnsan vücuduna uygulanan cerrahi yöntemler SMK kapsamında buluş niteliği taşıyan konular arasında yer almalarına rağmen patent verilemez konular arasında sayılmaktadır.

www.bursauludagtto.com

29

Buluş niteligi taşır AlvıA Patent Verilmez

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- 3. Mikrobiyolojik işlemler ve bu işlemler sonucunda elde edilen ürünler hariç olmak üzere, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile, bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler
- Mikrobiyolojik işlemler ve bu işlemler sonucu elde edilen ürünler patent ile korunabilir. (keşifler kısmında örnek verilmişti)
- Bitki çeşitleri; 5042 sayılı 'Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun' ile korunmaktadır.
- Hayvan Irkları; 4631 sayılı 'Hayvan Islah Kanunu' ile korunmaktadır.

Geliştirilen bir bitki çeşidi yada hayvan ırkı, **buluş niteliği taşımasına karşın**, <u>cifte</u> <u>koruma sağlanamaması nedeniyle</u> patent korum kapsamı dışındadır.

www.bursauludagtto.com

Buluş niteligi taşır AlvıA Patent Verilmez

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- Bitki ve hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler; yani çaprazlama, seçme gibi tamamen doğal süreçler, buluş niteliği taşımadığından, patent koruma kapsamının dışındadır.
 - 3. İnsan Klonlama
 - 4. Embriyo Kök Hücre

www.bursauludagtto.com

31

Patentlenebilirlik Kriterleri

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

Bir BULUŞUN;

Patent belgesi alması için;

- Yenilik,
- Tekniğin bilinen durumunun aşılması (Buluş Basamağı),
- Sanayiye Uygulanabilirlik

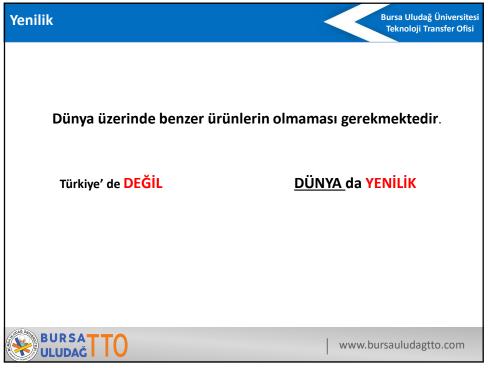
Faydalı Model belgesi almak için ise;

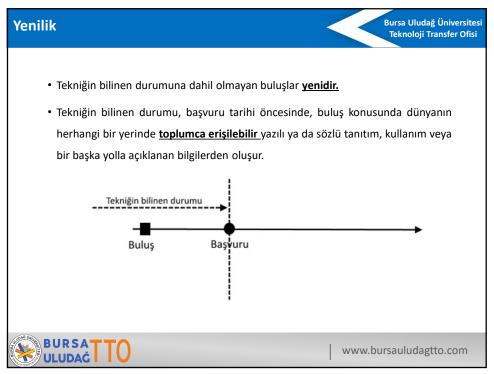
- Yenilik,
- Sanayiye Uygulanabilirlik

kriterlerinin sağlanması gerekmektedir.

www.bursauludagtto.com

Patent verilmesini Etkilemeyen Açıklamalar Grace Period (Özür Süresi)

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

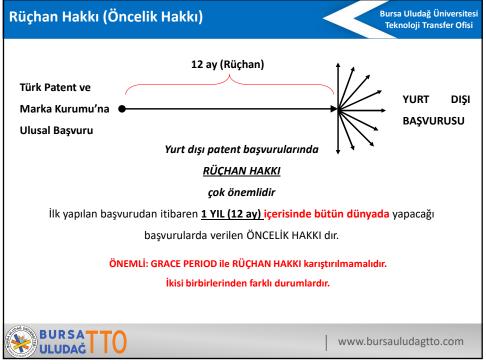
- Bir buluşa patent verilmesini etkileyecek nitelikte olmakla birlikte, başvuru tarihinden önceki 12 ay içinde veya rüçhan hakkı talep edilmiş ise rüçhan hakkı tarihinden önceki on iki ay içinde "başvuru sahibi ile bağlantılı olan" bir açıklama yapılmış olması buluşa patent verilmesini etkilemez. (GRACE PERIOD)
- Dolayısıyla yenilik kriteri başvuru sahibi için geriye dönük 12 aydır.

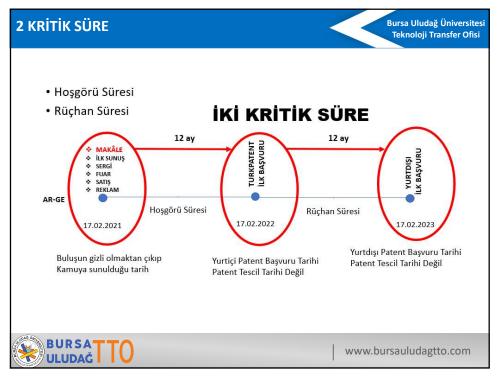
https://www.wipo.int/export/sites/www/scp/en/national laws/grace period.pdf

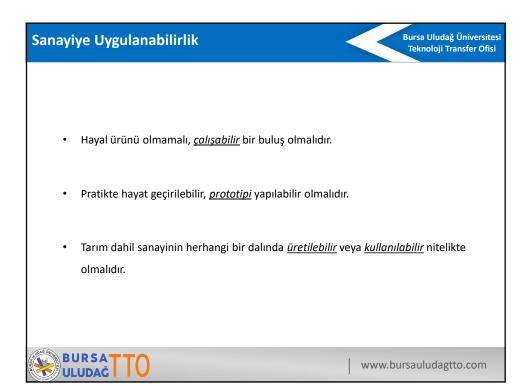
www.bursauludagtto.com

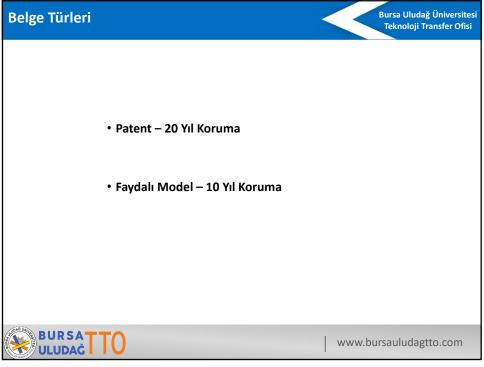
35

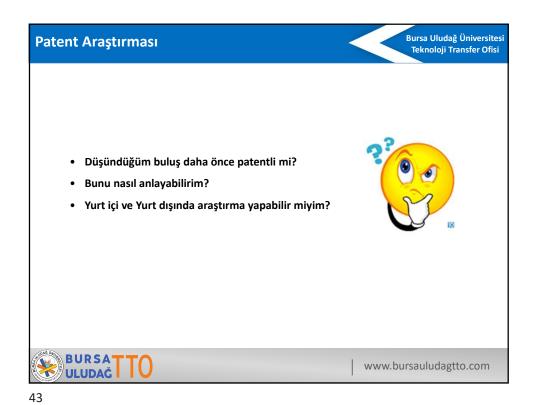

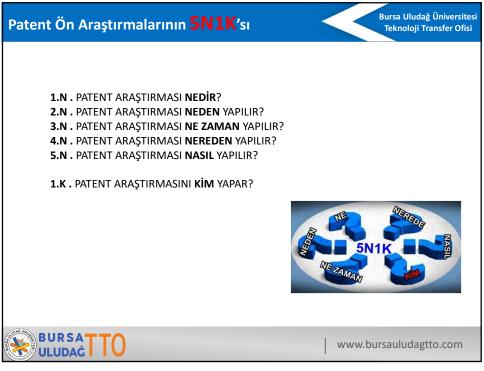

--

Patent Araştırması NEDEN Yapılır? • Firmaların kendi sektörlerindeki <u>veniliklerin tespiti</u>, mevcut ürünlerini ve Ar-Ge projelerini etkileyebilecek <u>önemli buluş alanlarının keşfi</u> • <u>Rakip teknolojilerin</u> izlenmesi, <u>pazara yeni giren firmaların</u> tespiti • Eski teknolojilerin geliştirilmesi sonucu ürüne patent almaya çalışılarak <u>gereksiz patent maliyetlerinin önlenmesi,</u> • Var olanın yeniden icadına ve dolayısıyla gereksiz ar-ge maliyetlerinin önüne geçilmesi - <u>zaman, para ve işqücü kaybının önlenmesi</u>-

Patent Araştırması NE ZAMAN Yapılır?

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- Resmi olarak PATENT BAŞVURUSUNDA BULUNMADAN ÖNCE— periyodik aralıklarla-
- PATENT BAŞVURU SÜRECİNDE,
- PATENT BAŞVURUSU YAYINI SONRASI (Patent ile ilgili Rakip Sektör Hareketleri)

www.bursauludagtto.com

47

Patent Araştırması **NEREDEN** Yapılır?

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

TURKPATENT

• https://portal.turkpatent.gov.tr/anonim/arastirma/patent/detayli

ESPACENET

- https://worldwide.espacenet.com/advancedSearch?locale=en_EP (eski versiyon)
- https://worldwide.espacenet.com/ (yeni versiyon)

PATENT INSPIRATION

• https://www.patentinspiration.com/

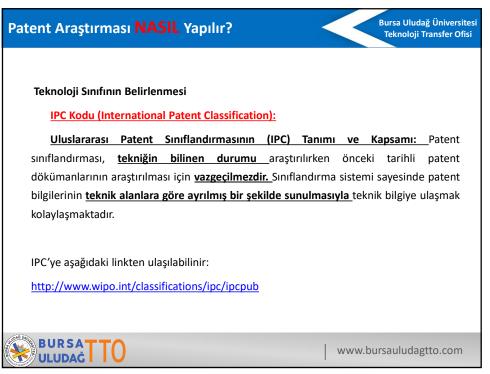
WIPO

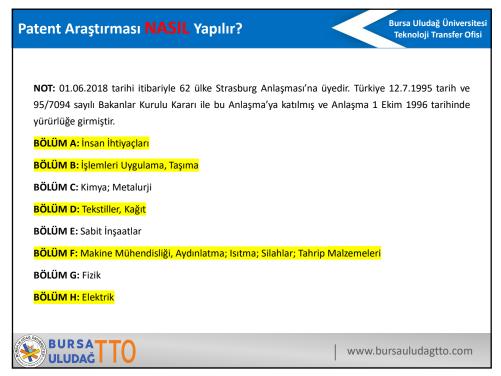
• https://patentscope.wipo.int/search/en/advancedSearch.jsf

www.bursauludagtto.com

Uluslarara	sı Patent Sınıflandırması	Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi
	LIGHTING; HEATING	
☐ F21	LIGHTING	0
F22	STEAM GENERATION	0
☐ F23	COMBUSTION APPARATUS; COMBUSTION PROCESSES	0
F24	HEATING; RANGES; VENTILATING	0
☐ <mark>F25</mark>	REFRIGERATION OR COOLING; COMBINED HEATING AND REFRIGERATION SYST MANUFACTURE OR STORAGE OF ICE; LIQUEFACTION SOLIDIFICATION OF GASE	TEMS; HEAT PUMP SYSTEMS;
☐ F26	DRYING	
☐ F27	FURNACES; KILNS; OVENS; RETORTS	0
F28	HEAT EXCHANGE IN GENERAL	•
	WEAPONS; BLASTING	
F41	WEAPONS	•
☐ F42	AMMUNITION; BLASTING	•
	https://worldwide.comp.comet.com/retext/e	ma browser#I/CDC-D
	https://worldwide.espacenet.com/patent/c	pc-browser#!/CPC=D
BURS	ATTO	
ULUDA	AĞ İ İ U	www.bursauludagtto.com

BOLUM F	- MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ; AYDINLATMA; ISITMA; SİLAHLAR; TAHRIP MALZEMELERI	
BÖLÜM İÇEKLERİ (referans ve notlar hariç tutulmuştur)		
Altbölüm:	MOTORLAR VEYA POMPALAR	
F 01	GENEL OLARAK MAKİNA VEYA MOTORLAR; GENEL	
	OLARAK MOTOR TESISLERI; BUHAR MOTORLARI	
F 01 B	Makina ve motorlar, genel olarak ya da pozitif deplasmanlı tipte, örneğin buhar motorları	
F 01 C	Döner ya da salınım hareketli pistonlu makina veya motorlar	
F 01 D	Pozitif olmayan deplasmanlı makina veta motorlar,	
	örneğin buhar türbinleri	
F 01 K	Buhar motoru tesisleri, buhar akūmūlatörleri;	
	Aksi belirtilmediği müddetçe motor tesisleri; Özel calısma akıskanları va da devreleri kullanan motorlar	
F 01 L	Makina ve motorlar için devirsel olarak çalışan valfler	
F 01 M	Makina ve motorlarda genel yağlama	
	İçten yanmalı motorlarda yağlama	
	Karter havalandırması	
F 01 N	Genel olarak makina ve motorlar için gaz akışlı susturucular	
	veya eksoz aparatları, içten yanmalı motorlar için gaz akışlı susturucular veya eksoz aparatları	
F 01 P	Genel olarak makina ve motorlarda soğutma;	
2 731	İçten yanmalı motorların soğutması	
F 02	YANMALI MOTORLAR: SICAK GAZ YA DA YANMA ÜRÜNÜ	
	MOTOR TESISLERI	
F 02 B	İçten yanmalı pistonlu motorlar; Genel olarak yanmalı motorlar 39	
F 02 C	Gaz türbin tesisleri; Jet tepkili tesisler için hava girişleri;	
F 02 D	Hava çekişli jet tepkili tesislerde yakıt ikmal kontrolu	
F 02 F	Yanmalı motorların kontrolu	
	Yanmali motorlarda sekmanlar	
F 02 G	Sıcak gaz ya da yanma ürünü pozitif deplasmanlı motor tesisleri;	
	Aksi belirtildiği müddetçe yanmalı motorların kayıp	
	ısısının kullanımı	
F 02 K	Jet tepkili tesisler. 60 Yanmalı motorların yanıcı karısım ya da benzeri kaynaklardan	
F 02 M	elde edilen bileşenleri ile ikmali	
F 02 N	Yanmalı motorların çalıştırılması; aksi belirtilmediği müddetçe	
	bu tip motorların çalıştırılması için kolay yöntemler	

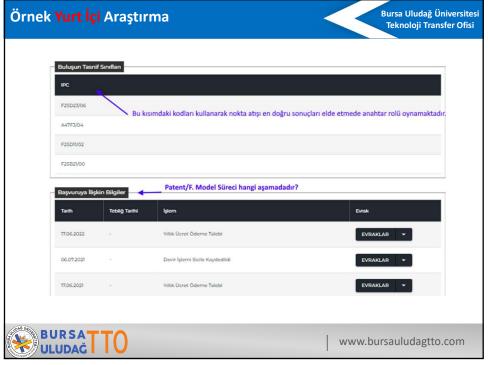

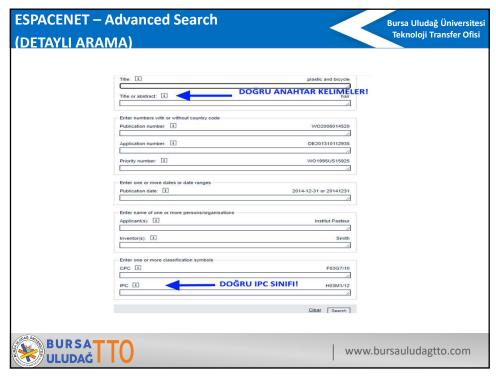

KAYNAKÇA

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/AF964193-C9F5-4B27-94D8-0CF5354EBA1D.pdf
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/522B990B-E529-4378-8287-66E77494B4FA.pdf
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/16E3B1C5-0F40-4980-9AB3-FE43EFF1309D.pdf;jsessionid=02BBA4077D94C9C087DEF06D0896E537
- https://www.telifhaklari.gov.tr/
- https://www.telifhaklari.gov.tr/resources/uploads/2020/06/26/yazilim-brosur.pdf

NOT: BU SUNUM BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ MENSUPLARI İÇİN KAR AMACI GÜTMEYEN BİR EĞİTİM DÖKÜMANI OLARAK HAZIRLANMIŞTIR. BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ'NİN İZNİ OLMADAN KULLANILAMAZ.

www.bursauludagtto.com

69

KAYNAKÇA

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/commonContent/Publications
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/293FFE51-B888-4DA7-AE07-3D8E472DB4FA.pdf
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/C87B16A4-A331-43BF-A21D-08867EB09FB5.pdf
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/5CC64622-ADED-4689-916A-CD433A7AD704.pdf
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/F4526FF8-CFD1-4116-BF86-C50C02BE51BD.pdf

NOT: BU SUNUM BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ MENSUPLARI İÇİN KAR AMACI GÜTMEYEN BİR EĞİTİM DÖKÜMANI OLARAK HAZIRLANMIŞTIR. BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ'NİN İZNİ OLMADAN KULLANILAMAZ.

www.bursauludagtto.com

KAYNAKÇA

Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

- www.wipo.int/hague/
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/commonContent/TClassification
- https://www.ci.gov.tr/
- https://www.ci.gov.tr/sayfa/co%C4%9Frafi-i%C5%9Faret-nedir
- https://www.ci.gov.tr/sayfa/amblem-nas%C4%B1I-kullan%C4%B1I%C4%B1r
- https://www.ci.gov.tr/sayfa/avrupa-birli%C4%9Finde-co%C4%9Frafi-i%C5%9Faret
- https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/2A00D5F1-72BE-456E-BF8A-3A11E4A3D753.pdf
- https://www.tarimorman.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tohumculuk/Islahci-Haklari

NOT: BU SUNUM BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ MENSUPLARI İÇİN KAR AMACI GÜTMEYEN BİR EĞİTİM DÖKÜMANI OLARAK HAZIRLANMIŞTIR. BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ'NİN İZNİ OLMADAN KULLANILAMAZ.

www.bursauludagtto.com